Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

26 396 Vervanging pantservoertuigen M577 en YPR

Nr. 107 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 april 2016

Hierbij ontvangt u de zeventiende jaarrapportage over het project «Vervanging pantservoertuigen M577 en YPR». De rapportage betreft de stand van zaken per 31 december 2015 en sluit aan op de zestiende jaarrapportage (Kamerstuk 26 396, nr. 100). De bijlage bij deze jaarrapportage bevat de financiële verantwoording van het project. Deze geeft inzicht in de verrichte betalingen, de verplichtingen en de voorschotten aan het begin en het einde van 2015.

Het project bestaat uit drie deelprojecten: Fennek (voltooid), CV-90 (alle voertuigen geleverd, maar nog niet afgesloten) en Boxer (voertuigen worden geleverd). De inzetbaarheid van de al ingevoerde CV-90 voertuigen is verder gestegen.

Door de reorganisatie van de 13e Lichte Brigade is de behoefte aan de verschillende versies Boxer gewijzigd. Het Commando Landstrijdkrachten heeft de daarvoor benodigde financiële middelen vrijgemaakt. De onderhandelingen met de industrie over deze behoefte zijn nog niet voltooid.

Het rapport van de Auditdienst Rijk wordt u in overeenstemming met de Regeling Grote Projecten als afzonderlijk document toegezonden[1] [2].

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert

[1] De commercieel vertrouwelijke brief is ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.
[2] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

kst-26396-107
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Jaarrapportage Vervanging pantservoertuigen M577 en YPR

Inleiding

Op 26 juni 1997 heeft de Tweede Kamer het project «Vervanging pantservoertuigen M577 en YPR» aangewezen als groot project. Om die reden ontvangt de Kamer jaarlijks een voortgangsrapportage. Deze 17e rapportage beschrijft de voortgang in het jaar 2015.

Overzicht deelprojecten

Het project omvat drie deelprojecten:
- het klein pantserwielvoertuig, de Fennek MRAT *(Medium Range Anti-Tank)* en de Fennek AD (Algemene Dienst);
- het infanteriegevechtsvoertuig, de CV-90;
- het groot pantserwielvoertuig, de Boxer.

Fennek. In 2011 is het deelproject «Klein pantserwielvoertuig» geëvalueerd. Ik heb u met mijn brief van 29 december 2011 (Kamerstuk 26 396, nr. 90) geïnformeerd over de resultaten van de evaluatie. Om die reden komt dit deelproject in deze rapportage niet meer aan de orde.

CV-90. Dit voertuig voldoet aan de gestelde technische eisen. Het is een aanwinst voor de infanterie-eenheden, vooral door de uitbreiding van de operationele mogelijkheden ten opzichte van de oude YPR-voertuigen. De CV-90»s zijn volgens plan geleverd. Het voertuig voldoet nog niet aan de inzetbaarheidsnorm, voornamelijk door een gebrek aan reservedelen.

Boxer. De levering van de ambulancevoertuigen is in 2015 voltooid. Midden 2015 is een aanvang gemaakt met de levering van de commandopostvoertuigen. Als gevolg van de reorganisatie van 13e Lichte Brigade is aan de industrie het verzoek gedaan om de voorziene combinatie van voertuigsoorten te wijzigen. Momenteel lopen hierover de onderhandelingen nog.

Infanteriegevechtsvoertuig

De behoefte is sinds de vorige jaarrapportage ongewijzigd. Het project voor de gerelateerde bergingscapaciteit is onder de naam «Levensduurverlenging zwaar bergingsvoertuig» opgenomen in het Materieelprojectenoverzicht (MPO).

De laatste CV-90 voertuigen zijn geleverd in 2012 en volgens plan in gebruik genomen. Zoals in vorige rapportages is vermeld, zal de evaluatie van het deelproject CV-90 worden uitgevoerd na de aanpassing van het DMP-proces. De aanpassing heeft in het algemeen overleg van 31 maart jl. haar beslag gekregen. Ik verwacht de Kamer nog dit jaar met de DMP E-brief te informeren over de uitkomsten van de evaluatie van het project CV-90.

In de voorgaande jaarrapportages zijn nog aanloopproblemen gerapporteerd. De fabrikant heeft in 2015 de laatste tekortkomingen verholpen.

De gemiddelde inzetbaarheid van de CV-90 is in 2015 gestegen van 57 naar 63 procent, wat nog onder de norm van 70 procent is. In eerdere rapportages heb ik de voornaamste oorzaken daarvan toegelicht. De voornaamste oorzaak ligt in een gebrek aan reservedelen. Verwacht wordt dat de inzetbaarheid verder zal stijgen, omdat door de verkoop van CV-90»s aan Estland (Kamerstuk 27 830, nr. 140, van 8 dec 2014) minder voertuigen hoeven te worden onderhouden.

Groot pantserwielvoertuig

Het project groot pantserwielvoertuig Boxer is een gezamenlijk project met Duitsland. Het pantserwielvoertuig bestaat uit een basisvoertuig (*drive*module) en een missiemodule. De *drive*module is voor alle Duitse en Nederlandse Boxervoertuigen gelijk. Nederland schaft in totaal 200 basisvoertuigen aan. Op 192 daarvan wordt een missiemodule geplaatst in de uitvoeringen genie, ambulance, commandopost en vracht. Daarnaast worden op acht *drive*modules de voor Duitsland en Nederland ontwikkelde rijlesmodule geplaatst.

In 2015 is het resterende aantal van 22 Boxer ambulancevoertuigen geleverd. Daarnaast is de eerste retrofit aan de ambulancevoertuigen naar tevredenheid voltooid. Midden 2015 is met de levering van de eerste commandopostvoertuigen begonnen. De levering van de eerste genie- en vrachtvoertuigen is voorzien vanaf het midden van dit jaar.

Met mijn brief van 26 oktober 2015 (Kamerstuk 27 830, nr. 162) heb ik u geïnformeerd over het voornemen de gevechtseenheden te voorzien van Boxers en de ondersteunende eenheden van Bushmasters, onder handhaving van de voorgenomen aantallen. Ik heb toegezegd u via deze jaarlijkse brief over de voortgang te rapporteren. Door deze rolwisselling kunnen de vuurkracht en de bescherming van de 13e Lichte Brigade worden verbeterd. Om de wisseling te kunnen uitvoeren neemt Defensie 39 missiemodules genie meer af dan voorzien. Dit wordt gecompenseerd door vijftien missiemodules vracht en 24 missiemodules commandopost minder af te nemen. Hieronder treft u het volledige overzicht aan, dat ook is opgenomen in de brief van 26 oktober 2015.

Type	Huidige situatie	Toekomstige situatie	Verschil
Rijles	8	8	0
Ambulance	52	52	0
Commandopost	60	36	– 24
Genie	53	92	+ 39
Vracht	27	12	– 15
Totaal	**200**	**200**	**0**

De aanpassingen van de missiemodules kunnen met een amendement op het huidige contract worden bekrachtigd. Defensie verwacht dat de onderhandelingen daarover komende zomer kunnen worden voltooid. Het eerder afgesproken leveringsschema gaat hierdoor wel wijzigen. Hoewel hierover pas na de onderhandelingen definitief zekerheid komt, is de verwachting dat de laatste Boxer nog steeds in 2018 kan worden geleverd.

Midden 2013 heeft de *NATO Support and Procurement Agency* (NSPA) een opdracht ontvangen van Duitsland en Nederland voor de aanleg en het op voorraad houden van reservedelen voor het gemeenschappelijke basisvoertuig. De aanleg van deze voorraad is gaande. Nederland heeft bovendien de bevoorrading van specifieke reservedelen en het herstel van repareerbare componenten bij de NSPA belegd.

Financiën

Algemeen

Alle ramingen in deze rapportage zijn naar de stand van 31 december 2015, inclusief 21procent btw (prijspeil 2015).

Van het totale budget voor de Boxer van € 917,3 miljoen is € 657,5 miljoen betaald. Het verplichte deel bedraagt € 226,6 miljoen. Van het nog niet verplichte deel van € 33,2 miljoen heeft € 19,7 miljoen een bestemming, zodat de vrij beschikbare ruimte (projectreserve) € 13,5 miljoen bedraagt. Dit betekent dat ten opzichte van de zestiende rapportage de projectreserve met € 2,2 miljoen is toegenomen. Die toename wordt veroorzaakt door de prijs- en valutacompensatie. De huidige projectreserve wordt toereikend geacht.

In 2015 heeft Defensie voor het Boxerproject € 76,6 miljoen uitgegeven. Van dit bedrag is € 57,4 miljoen aan de *Organisation Conjointe de Coopération en matière d'ARmement* (OCCAR) betaald. Hiervan was € 56,7 miljoen bestemd voor doorbetaling aan de industrie en € 0,7 miljoen voor de dekking van apparaatsuitgaven van OCCAR. Daarnaast is € 19,2 miljoen aan betalingen verricht die geen verband met OCCAR hebben. Het betreft hier btw ter waarde van € 11,6 miljoen en een aantal kleinere betalingen.

Industriële participatie en compensatie

Ten opzichte van de vorige jaarrapportage zijn er geen nieuwe feiten te rapporteren.

Significante risico's

Infanteriegevechtsvoertuig

Er zijn geen significante, projectmatige risico's.

Groot pantserwielvoertuig

De voorgenomen rolwisselling zal voor vertraging zorgen. De omvang daarvan zal duidelijk worden nadat de onderhandelingen zijn voltooid.

Daarnaast kan ook een aantal technische aanpassingen aan de Boxer nog tot vertragingen leiden. De geconstateerde afwijkingen zijn technisch niet complex En het risico wordt als «middelmatig» beschouwd. Bij een vertraging als gevolg van deze technische aanpassingen is een boete-beding van toepassing.

Er bestaat een klein risico dat de industrie niet in staat is het verplichte werkaandeel in Nederland aan te besteden. Dit risico wordt «laag» geschat, omdat ook in 2015 vorderingen zijn gemaakt. De nakoming van de gemaakte afspraken door de industrie blijft een voortdurend punt van aandacht van de ministeries van Defensie en van Economische Zaken, die de rapportages van de industrie nauwlettend beoordelen.

Project- en risicomanagement

De projectorganisatie van de Boxer is in 2015 niet gewijzigd. Nederland en Duitsland spreken elkaar regelmatig in het *Programme Committee*. Indien nodig kan worden geëscaleerd naar de *Programme Board*. In 2015 heeft Nederland daartoe geen aanleiding gezien.

Sinds het begin van de projecten bewaken de projectleiders de risico's. Voor de Boxer houdt OCCAR daarnaast een risicoregister bij. OCCAR rapporteert hierover tijdens de periodieke *programme reviews*.

De projectleider rapporteert wekelijks aan de Defensie Materieel Organisatie (DMO) over de voortgang en de risico's. Vervolgens overlegt de DMO

met de Defensiestaf. Ten slotte rapporteert de DMO aan de ambtelijke en politieke leiding, onder meer in een driemaandelijkse managementrapportage.

Bijlage 1: Financiële verantwoording

Tabel 1.1: Realisatiecijfers Betalingen (in € miljoen)

	Betaald t/m 2014	Betaald in 2015	Betaald t/m 2015
Infanteriegevechtsvoertuig (CV-90)	1.115,6	0,3	1.115,9
Groot pantserwielvoertuig (Boxer)	580,9	76,6	657,5
Totaal	1.696,5	76,9	1.773,4

Tabel 1.2: Openstaande verplichtingen (in € miljoen)

	Openstaande verplichtingen per 1-1-2015	Aangegane verplichtingen in 2015	Betaald in 2015	Openstaande verplichtingen per 31-12-2015
Infanteriegevechtsvoertuig (CV-90)	0,0	2,1	0,3	1,8
Groot pantserwielvoertuig (Boxer)	301,8	1,4	76,6	226,6
Totaal	301,8	3,5	76,9	228,4

Tabel 1.3: Voorschotten (in € miljoen)

	Openstaand voorschot per 1-1-2015	Verstrekt voorschot in 2015	Verrekend voorschot in 2015	Openstaand voorschot per 31-12-2015
Infanteriegevechtsvoertuig (CV-90)	0,0	0,0	0,0	0,0
Groot pantserwielvoertuig (Boxer)	279,0	52,6	116,0	215,6
Totaal	279,0	52,6	116,0	215,6